

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

20.10.2008

B6-0538/2008 }
B6-0539/2008 }
B6-0542/2008 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

Vastavalt kodukorra artikli 108 lõikele 5 esitanud

- Pasqualina Napoletano, Richard Howitt ja Barbara Weiler fraktsiooni PSE nimel,
- Marco Cappato ja Marco Pannella fraktsiooni ALDE nimel,
- Ewa Tomaszewska ja Inese Vaidere fraktsiooni UEN nimel,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

- ALDE (B6-0538/2008)
- PSE (B6-0539/2008)
- UEN (B6-0542/2008)

Euroopa Liidu ja Vietnami vaheline uus partnerlus- ja koostööleping ning inimõigused

Euroopa Parlamendi resolutsioon Euroopa Liidu ja Vietnami vahelise uue partnerlus- ja koostöölepingu ning inimõiguste kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Vietnami kohta;
 - võttes arvesse 1995. aasta koostöölepingut Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahel;
 - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, mille Vietnam ratifitseeris 1982. aastal;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et Euroopa Liidu ja Vietnami kõneluste teine voor toimub 20.–21. oktoobril 2008 Hanois;
- B. arvestades, et 25. augustil 2008 toimus Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjoni kuulamine Vietnami, Laose ja Kambodža küsimustes;
- C. arvestades, et ELi eesistujakolmiku ja Vietnami vahelise inimõiguste alase dialoogi järgmine koosolek on kavandatud 2008. aasta detsembriks;
- D. arvestades, et Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise koostöölepingu artiklis 1 öeldakse, et inimõiguste ja demokraatia põhimõtete austamine on osapoolte vahelise koostöö ja nimetatud lepingu sätete alus ning lepingu oluline koostisosa;
- E. arvestades, et kogunemisvabadust piiratakse karmilt: 2008. aasta septembris korraldas Vietnami valitsus viimaste aastakümnete kõige jõhkrama haarangu rahumeelsete katoliiklastest protestijate vastu, kes valitsuse konfiskeeritud kirikuvarade tagastamist nõudes osalesid Hanois korraldatud palvevalves;
- F. arvestades, et tõsiselt piiratakse ajakirjandusvabadust: 2008. aastal on vahistatud või karistatud mitmeid ajakirjanikke ametnike korrupsiooni kajastamise eest ning 19. septembril 2008 vahistas politsei Associated Pressi Hanoi büroo juhataja Ben Stockingi ja peksis teda selle eest, et ta kajastas Hanois toimunud Vietnami katoliiklaste rahumeelset meelevaldust;
- G. arvestades, et endiselt diskrimineeritakse riigi põhja- ja keskosa kõrgplatool elavaid vähemusrahvaid, võõrandatakse nende maid ning rikutakse nende kultuurilist ja usuvabadust; arvestades, et ei sõltumatuid valitsusväliseid organisatsioone ega välisriikide ajakirjanikke ei lubata vabalt keskplatoole, et nad saaksid hinnata mägipiirkondades elavate degarite ja eeskätt Kambodžast vägivaldselt repatrieeritute tegelikku olukorda; arvestades, et 2001. aastast saadik on enam kui 300 degarile mõistetud vanglakaristusi rahumeelse poliitilise või usulise tegevuse eest;
- H. arvestades, et rahvusvahelise üldsuse pidevatele ja korduvatele nõudmistele vaatamata on

RC\749012ET.doc

PE413.344v01-00}
PE413.347v01-00}
PE413.352v01-00} RC1

Vietnami Ühendatud Budistliku Kiriku pead, 79-aastast Thich Quang Dod, inimõiguslaste 2006. aasta Rafto auhinna laureaati, 1982. aastast saadik korduvalt vangistatud ja et ta viibib praegugi tegelikult koduarestis;

- I. arvestades, et Vietnami valitsus ei ole ikka veel tunnustanud Vietnami Ühendatud Budistlikku Kirikut, mis oli kunagi Vietnami kesk- ja lõunaosa suurim budistide organisatsioon;
 - J. arvestades, et Vietnam on rakendanud Interneti kättesaadavust piiravaid õigusakte, veebikasutuse filtreerimist ja kontrolli, ning vahistanud paljusid „küberdissidente” selle eest, et nad on kasutanud Internetti oma inimõiguste ja demokraatia alaste vaadete levitamiseks või osalenud demokraatiateemalistes võrguaruteludes; arvestades, et 10. septembril 2008 mõisteti vanglakaristus veebikirjanikule ja demokraatliku liikumise aktivistile Nguyen Hoang Haile kirjanikunimega Dieu Cay;
 - K. arvestades, et Vietnami lõunaosas elava khmeri vähemusrahvuse (khmer krom) liikmeid on taga kiusatud nende usuliste veendumuste pärast ning nende maid on võõrandatud; arvestades, et võimud heitsid umbes 20 khmer kromi rahvusest buda munka mungaseisusest välja, kuna nad osalesid 2007. aasta veebruaris suuremat usuvabadust nõudval rahumeelsel protestiaktisioonil, ja määrasid viiele neist vanglakaristuse; arvestades, et Vietnami võimud panid khmer kromi munga Tim Sakhorni pärast vanglast vabanemist 2008. aasta mais koduaresti; arvestades, et võimud on kasutanud ülemäärast jõudu maatülide lahendamist taotlevate khmer kromi põlluharijate vastu,
1. rõhutab, et Euroopa Liidu ja Vietnami vaheline inimõiguste alane dialoog peab viima olukorra tegelikule paranemisele Vietnamis; palub nõukogul ja komisjonil uuesti hinnata koostööpoliitikat Vietnamiga, pidades silmas 1995. aasta koostöölepingu artiklit 1, mille kohaselt on koostöö aluseks demokraatia põhimõtete ja põhiõiguste austamine;
 2. palub komisjonil kehtestada selged kriteeriumid Vietnami praeguste arenguprojektide hindamiseks, et tagada nende kooskõla inimõiguste- ja demokraatiaklausliga;
 3. kutsub komisjoni ja nõukogu üles – seoses käimasolevate läbirääkimistega uue partnerlus- ja koostöölepingu üle, mis sisaldab selget inimõiguste- ja demokraatiaklauslit ja selle rakendusmehhanismi – rõhutama koos Vietnami poolega vajadust peatada enne lepingu sõlmimist praegune demokraatia ja inimõiguste süstemaatiline rikkumine, ning eelkõige paluma Vietnami valitsust:
 - teha ÜRO Julgeolekunõukogu liikmena aktiivselt koostööd ÜRO inimõiguste mehhanismidega, kutsudes usulise sallimatuse eriraportööri, kes käis Vietnamis viimati 1998. aastal, ja omavolilise kinnipidamise töörühma, kelle viimane visiit toimus 1994. aastal, Vietnamit külastama; ning võimaldada ÜRO ametiisikutele ja eriraportööridele piiramatut juurdepääsu kõigile piirkondadele, sealhulgas ka kesk- ja põhjaosa kõrgplatoole, kus neil tuleks lubada pidada konfidentsiaalseid vestlusi poliit- ja usuvangide ning kinnipeetavatega, samuti Kambodžast Vietnamisse tagasi saadetud degaritest varjupaigataotlejatega;
 - koheselt vabastada kõik poliitiliste või usuliste veendumuste rahumeelse väljendamise eest vangistatud või kinni peetud isikud, sealhulgas üle 300 kristlase, kes kuuluvad

degarite vähemusrahvusesse, samuti khmer kromi rahvusest buda mungad, demokraatliku liikumise aktivistid, maaõiguste taotlejad, küberdissidendid, ametiühingujuhid, katoliku koguduse liikmed ning *hoa hao* budismi ja *cao dai* usu järgijad;

- vabastada kohe koduarestist Vietnami Ühendatud Budistliku Kiriku ülempatriarh Thich Quang Do ja khmer kromi munk Tim Sakhorn, kes vabastati 2008. aasta mais Vietnamis vangistusest, kuid viib endiselt koduarestis;
 - lubada sõltumatutel usuorganisatsioonidel vabalt ja valitsuse sekkumiseta arendada usulist tegevust ning võimaldada neil soovi korral end sõltumatult ametlikult registreerida; tagastada Vietnami valitsuse poolt konfiskeeritud kirikuvarad ja pagoodid ning taastada Vietnami Ühendatud Budistliku Kiriku õiguslik staatus;
 - tühistada Vietnami seaduste sätted, mille kohaselt loetakse kuriteoks teisitimõtlemine ja teatavad usulised tegevused kui segaselt sõnastatud „riiklikku julgeolekut“ ohustavad süüteod, ning tagada, et nimetatud seadusi ei saaks kohaldada isikute suhtes, kes on kasutanud oma põhiõigusi sõna-, kogunemis-, ühinemis- ja usuvabadusele;
 - teha lõpp Vietnami valitsuse tsensuurile ja kontrollile kodumaise meedia, sealhulgas Interneti ja elektroonilise teabevahetuse üle, ning lubada sõltumatute, eraõiguslike ajakirjandusväljaannete avaldamist;
4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, ASEANi liikmesriikide valitsustele, ÜRO peasekretärile, ÜRO inimõiguste ülemkomissarile ning Vietnami valitsusele ja parlamendile.